

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde Wereldt gheleeft hebben

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

Cap. IV. Dat de Maeghdelijcke Suyverheydt inde vverelt door beloste te beleven, eenen staet is naer de Rechten.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

HET IV. CAPITTEL.

Dat de maeghdelijcke *fuyverheyt* inde *vverelt* door *belofte* te *beleven*, een *staet* is naer de *Rechten*.

Dit woordbeken *status* oft *staet* woort *verscheydelijck* ghebeycht by *verscheyde* auteurs/ ghelijck blyckt by *Henricum à Gandauo* quodl. 12. q. 29. *Ten 1.* ghegeneralijck vooz een *maniere* van *leven*/ oft *ampt* / daer een *seghelijck*/ na dat hy dat *aenghenomen* heeft / ghemeynlijck in *blyft*, ende alsoo zyn alle *gheestelijcke* dochters in *staet*/ die *leven* in een *vooz-nemen* vande *supberheyt* altijt te *bewaren*. *Ten 2.* sperialijck vooz een *maniere* van *leven*/ daermen gheheel vast in is. Ende na dit ghebeycht inde *Rechten* bekent/ *spreeken* wy alhier vanden *maeghdelijcken* *staet*.

D. Thom. 2.
2. q. 183. 25.
1.

Staet alsoo ghenomen / woort ons beschreven door den *Enghelschen* *Leeraer* *Thomas van Aquino*, in sijn *Summe* van de *Goddelijcke* *saecken* / op dese *maniere*: *Den staet* en is *anders niet*, als een *conditie* van *leven*, inde *welcke* men *vastelijck* moet *blijven*.

Nu dan laet ons sien / oft dese *beschryvinghe* des *staets* niet en kan *toe-komen* de *maeghdelijcke* *reynichz*/ die met *beloften* is *bevesticht*. Dit kan in *twee* *manieren* *betoont* worden. *Ten eersten*, door *d' Autoriteyt* ende *toe-stemmen* van *verscheyde* *Kerckelijcke* *leeraers*. *Ten tweeden*, door *de redenen*.

Wengaende het *eerste*, te *weten* / *d' Autoriteyt* ende *toe-stemmen* der *Kerckelijcke* *Leeraers*, dit woort in deser *voezghen* *bewesen*.

Henricus à
Gandauo
quodlib. 12.

1. *Henricus à Gandauo*, eertijds *Doctoor* van de *Sorbona* tot *Parijs* / in sijn *disputen* / die hy van *verscheyde* soo *geestelijcke* als *wereltlijcke* *materien* *gemaecht* heeft / seyt wel *uytdruckelijck*: dat den *maeghdelijcken* *staet* ende *weduwelijcken* *staet*, soo wel is *eenen* *staet* inde *H. Kercke* als *het houwelijck*.

2. *Caietanus* in sijn *Summa* / die hy *ghemaecht* heeft vande *rechten* der *101. scientie*: is dat *icmant* (seyt hy)

Hy ghesworen heeft een houwelyck aen te gaen, ende daer na door Godis insprake wilt warachtelyck een ongehouwt leven leyden; die en is niet ghehouden synen eedt te voldoen; want anders soude den eedt een bandt zijn, om te beletten een beter staet, te weten, den staet van onthouding he; den welken claer is beter te zijn, danden staet der gehouwen. Hy spreekt van de onthoudinghe oft supberheyt / die niet beloften bevesticht is / gelgck blyckt upt het gene dat hy schryft in 2. 2. van den D. Thomas q. 183. welck hy seyst eygentlyck een staet te zijn / volmaeckter dan den staet des houwelyckx.

Caletanus in Sum. v. per- iur. promiss. cap. 2.

Idem in 2. 2. D. Th. q. 183.

3. Het selve leert Henriques in synen boeck van de D. Sacramentē geschreben. De suyverheyt (spreekt hy) met belofte bevesticht stelt iemandt in hoogher staet, dan het houwelyck is, waer toe de houwelyckse beloften bereyden.

Henriques, lib. 11. de Sa. cap. 14. n. 4.

4. Thomas Sanchius in synē eersten boeck / die hy van het Sacrament des houwelyckx ghemaecht heeft. Het voor-nemen (schryft hy) van inde werelt in suyverheyt te levē en breeckt gheen sins de belofte van te houwen; want al sulcken voor-nemen, ten zy dat het met belofte bevesticht wort, en maectt gheen staet: want een staet vereyscht stant- vasticheyt van leden ende obligatie oft verbintenisse, ghelyck seer wel seyt D. Thomas 2. 2. q. 183. ar. 1. Daer hy claerlyck te kennen gheeft / is dat het voor-nemen van in de werelt in supberheyt te leven met belofte bevesticht wort / dat het een warachtigē staet is / volmaeckter dan den houwelyckē staet. Het selve bethoont hy n. 7. in 3. argument. Inde belofte van houwelyck wort altydt dese heymelycke conditie verstaē, ten zy dat ick tot een beter staet wil voortgaen. Vant om het groot goet der suyverheydt en achtmen niet dat iemandt syn recht, het welcke hy heeft ont desen staet der suyverheyt te behouden, wilt aff-gaen, ten zy als hy metter daet houwet.

Sāch lib. 7. de Murim disp. 46. n. 4.

5. Dese sententie moeten oock nootsaeckelijck houden alle de Doctozen / die ghevoelen / dat de belofte van te houwen / al ist datse niet eede bevesticht zijn / ghebzoken worden / door belofte van repnichheyt daer naer volghende. Het fondament van dese sententie is / dat in de belofte van te houwen / altyt wort gheacht upt-ghenomen te zijn een volmaeckter staet. Sy gevoelen dan dat de supberheyt niet belofte bevesticht een warachtigen staet is; ja volmaeckter ende eerlijck-

erelt
ech-
Hep
urs/
lauo
002
een
he
ghe
nde
002
is.
eet-
002
in
ese
van
des
p
ee
in-
re-
ge-
es
de
ni
n
-
et
at
ot
)

ker dan den houwelijcken staet. Van welck gheboelst
sijn veel Doctoren / soo vande gheestelijcke recht
ten als van de Godtheydt / die Sanchez hier boven
citeert.

Wengaende het tweede, te weten / de redenen, dit wort
albus verhoont.

1. Eeuwighe maeghdelijcke repnichheyt is een
conditie des levens / inde welke men moet altyds
blijven / alsoo dat men hem tot het houwelijck niet en
mach begheben. Wat ghebreecht nu een dese maniere
van leven / dat de beschrijvinge des staets te voren ver-
haelt haer niet en begrypt. Want dien wort ghesep-
te zgn in staet / die selver heeft vercofen een seker
maniere van leven / ende sp selven daer in vastelijcke
steit; alsoo dat hy niet voorts en can gaen tot 't ghene
is teghen den staet; maer moet daer inne blijven tot
inder doot. Nu die aenkeert een ongheloude leven ende
het selve niet belofte maecht vast / verkiest een seker
manier van leven / en maecht sp selven daer inne soo
vast / dat hy niet en mach gaen tot een ander / stryden-
de teghen dese; ergo van soo is hy in staet.

2. Woorwaer is dat in de H. Kercke is de staet des
houwelijck / waer om en souder niet wesen den
maeghdelijcken / ende weduwelijcken: Is datter is
eenen staet vande ghehouwen / waerom oock niet
van de ghene / die repnichheyt bewaren? besonderlijck
aenghelien dese (als Cyprianus betuyght) is het schoon-
ste deel der eudden CHRISTI.

3. Is dat houwelijck niet een sterffelijck mensch /
welck moet cozts vergaen / den mensch selbt in
staet / waerom oock niet met het houwelijck Christi,
het ghene nimmermeer en sal eynden / maer sal inder
eewigheyt vast blijven? Die nu zijn inden houwe-
lijcken staet / en sullen daer inne niet langh wesen;
maer cozts daer naer dooz de doot sullen sp comen in
den staet vande ongheloude; maer die nu zijn inde
staet vande ongheloude dooz belofte van eewighe
repnichheyt / en sullen nimmermeer veranderen / maer
altes in dien blijven.

Waer nu blijkt / dat men desen meer ende
perfecter mach noemen ten en staet / als het houwe-
lijck.

HEE

Cypr. de
habit. virg.